

ГС «Інститут сертифікованих професіоналів обліку й аудиту», ВГО «Спілка екологічних аудиторів України», ГС «Федерація аудиторів України», МГО «Рада незалежних бухгалтерів та аудиторів» та інші. В світлі законодавчих новацій та євроінтеграції професійні організації аудиторів та бухгалтерів України виступають невід'ємним елементом саморегулювання та професійного розвитку представників аудиторської професії

Для сучасного аудиту як професійної діяльності властива така характерна риса, як відповідальність перед громадськістю. Саме ця риса визначає основну мету аудиторської діяльності – задоволення чотирьох основних потреб, реалізації яких очікує громадськість: довіра, професіоналізм, якість послуг, конфіденційність. Оскільки риси, що визначають загальну мету аудиторської діяльності мають перманентно зростати, то питання самовдосконалення та підвищення кваліфікації є завжди актуальними. Тому удосконалення інфраструктури, підвищення кваліфікації фахівців ґрунтується на нормативно-правовому, інформаційно-методичному та програмно-технологічному забезпеченні, яке постійно оновлюється.

РОЗВИТОК АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Полтавська В.В., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Можна стверджувати, що розвиток аудиторської діяльності в Україні розпочався з її незалежністю. Саме тоді державний сектор потребував глобальної перевірки у зв'язку з масовою приватизацією її об'єктів та розвитком приватних підприємств, власники яких були не в змозі контролювати їх у повному обсязі. Особливо аудиторські послуги були потрібні спільним підприємствам, іноземний інвестор вимагав підтвердження звітності аудитором. Однак юридично аудиторську справу в нашій країні було розпочато у 1993 році з прийняттям Закону України «Про аудиторську діяльність». Відтоді почали активно створюватися аудиторські фірми та практикувати незалежні сертифіковані аудитори – суб'єкти малого бізнесу.

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор

В аудиторській діяльності України протягом останніх років відбулося багато змін: було прийнято велику кількість нормативних актів, положень, рішень, а також відбувся перехід від національних нормативів аудиту до міжнародних стандартів, що є безумовно позитивним кроком не лише в розвитку аудиторської діяльності, а й України в цілому.

Дослідженням розвитку аудиту в Україні та адаптації його до міжнародних стандартів займається ряд вітчизняних спеціалістів та науковців, зокрема: Столярова С.О., Галкін В.В., Жук В.М., Голов С.Ф., Канигін С. Л., Прозоров Ю.В., Усач Б.Ф., Рудницький В.С. та ін. Однак, аудиторська діяльність в Україні ще далеко не на завершальному етапі розвитку, дане питання є актуальним і потребує вивчення.

В Україні було створено Спілку аудиторів України (САУ), на яку були покладені організаційні питання становлення і розвитку аудиторської діяльності в державі. На сьогоднішній день САУ налічує у своїх рядах близько 1500 членів, 12 аудиторських фірм – колективних членів САУ. Спілка має свої відділення в усіх обласних центрах України – 25 відділень.

Аудиторською палатою України 18 грудня 1998 року було зроблено ще один крок у розвитку аудиторської діяльності в Україні, а саме, було прийнято рішення про затвердження Національних нормативів аудиту та Кодексу професійної етики аудиторів. Однак керувалися ними аудитори не довгий час. Великим кроком вперед в аудиторській діяльності України був поступовий перехід від Національних нормативів аудиту до заміни їх Міжнародними стандартами аудиту.

Перехід до Міжнародних стандартів аудиту можна пов'язати з наступними причинами: перш за все ними користуються усі країни Євросоюзу; по-друге, українським підприємствам, які зацікавлені в залученні іноземних інвестицій, необхідно представляти фінансові результати своєї діяльності відповідно до міжнародно-визнаних стандартів; по-третє, для підготовки фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів необхідне глибоке знання як українських, так і міжнародних принципів бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

Відбувався перехід від національних нормативів аудиту до міжнародних стандартів у три етапи:

1. Прийняття рішення АПУ від 18.04.2003 р., в якому зазначалося про прийняття Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів в якості Національних стандартів аудиту з 1 січня 2004 року.

2. Прийняття рішення АПУ від 30.10.2003 р. про затвердження Національних нормативів аудиту України та Кодексу професійної етики аудиторів України від 18 грудня 1998 року №73 вважати таким, що втратило чинність з 1 січня 2004 року.

3. Керуючись Законом України «Про аудиторську діяльність», Статутом Аудиторської палати України та рішенням Аудиторської палати України від 18.04.2003 р. № 122/2 «Про порядок застосування в Україні Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів», прийнято рішення АПУ від 30.11.2006 р. про застосування Міжнародних стандартів аудиту видання 2006 року.

Керуючись зазначеними рішеннями, починаючи з 1 січня 2007 року Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики є обов'язковими для застосування суб'єктами аудиторської діяльності в якості Національних стандартів аудиту.

Необхідно відмітити, що розробкою, впровадженням і просуванням міжнародних стандартів аудиту займається Міжнародна федерація бухгалтерів (МФБ) – це всесвітня організація бухгалтерів-професіоналів, заснована у 1977 році. Безпосередньо міжнародними стандартами аудиту займається Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСАНВ). Проведення аудиту за міжнародними стандартами дає можливість вітчизняним аудиторам покращити свої професійні навички та працевлаштуватися в аудиторські фірми міжнародного значення.

Докорінно змінити засади аудиторської діяльності, встановити принципово нову систему регулювання і нагляду за нею та посилити вимоги до суб'єктів аудиторської діяльності. покликаний прийнятий 21 грудня 2017 року Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», який набув чинності з 1 жовтня 2018 року [1]. Попри те, що прийняття Закону обґрунтовувалося необхідністю імплементації Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності, його автори наголошували, що їхньою

фактичною метою є суттєве підвищення якості аудиторських послуг та забезпечення на цій основі довіри до фінансової звітності з боку усіх категорій користувачів, починаючи від регуляторів і закінчуючи громадськістю.

Новий Закон визначає правові засади аудиту фінансової звітності, здійснення аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають під час її провадження. Документ створює юридичне підґрунтя для: підвищення рівня довіри інвесторів до фінансової звітності вітчизняних підприємств, у тому числі державних компаній, забезпечення її прозорості; дерегуляції аудиторської діяльності; можливості виходу аудиторських компаній України на європейські ринки за рахунок визнання еквівалентності систем; розширення ринку аудиторської діяльності; підвищення престижу та довіри до діяльності аудиторів; викорінення корупції; підвищення довіри населення до українських банків, страхових компаній, інших публічних компаній, в тому числі державних підприємств; створення належних умов для виходу національних компаній на ринки капіталу; підвищення довіри регуляторних органів до фінансової звітності компанії; створення позитивного інвестиційного клімату України [2].

Документом пропонується, зокрема, створити Орган суспільного нагляду (в складі – Рада нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекція із забезпечення якості), який насамперед буде здійснювати контроль за якістю аудиторських послуг, що надаються підприємствам, які становлять суспільний інтерес. Крім того, будуть підвищені вимоги до аудиторів, які надаватимуть послуги підприємствам, що становлять суспільний інтерес.

Аудиторські фірми, а також аудитори які займаються індивідуальною аудиторською діяльністю зобов'язані розробити і впровадити в свою практику таку систему контролю якості, яка б забезпечувала обґрунтовану впевненість у тому, що сама фірма та її персонал діють відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики, Кодексу етики професійних бухгалтерів та законодавчих і нормативних вимог, що регулюють аудиторську діяльність, а висновки (звіти), що надаються фірмою, відповідають умовам завдання .

Також позитивним моментом розвитку аудиту в Україні необхідно відмітити можливість отримання міжнародного сертифікату бухгалтера та аудитора. Сертифікат професійної організації – унікальний інструмент, що підтверджує роботодавцеві, що його носій володіє:

1) достатніми знаннями. Підтвердженням необхідного рівня знань служить успішна здача незалежних екзаменів та наявність диплома про вищу спеціальну освіту;

2) досвідом роботи за фахом. Для отримання сертифіката необхідно підтвердити перед професійною організацією стаж роботи за фахом;

3) доброю репутацією. Додержання кодексу професійної етики – необхідна умова членства в професійній організації та отримання сертифіката. Недотримання кодексу не лише призводить до втрати сертифіката, а також і до інших дисциплінарних заходів;

4) крім того, членство в професійній організації покладає на кожного члена зобов'язання постійно підвищувати власну кваліфікацію.

Починаючи від 2001 року, коли за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) було засновано сертифікаційну програму для бухгалтерів, фінансових менеджерів, аудиторів CPA, тільки в Україні більше 8000 фахівців брали участь у спеціалізованих тренінгах, а більше 10000 – складала іспити. Зараз в Україні нараховується 2300 фахівців з кваліфікацією CAP (перший сертифікаційний рівень програми) та 68 – з кваліфікацією CPA (другий сертифікаційний рівень) [3].

Також для ефективного економічного розвитку необхідним є запровадження в Україні Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Відповідно, критично важливим є професійний рівень фінансових менеджерів, бухгалтерів, аудиторів, їхні знання МСФЗ, а також вміння застосовувати знання на практиці.

Література.

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

2. Набрав чинності новий Закон України щодо аудиторської діяльності. URL: <https://legalhub.online/bankivske-i-finansove-pravo/nabrav-chynnosti-novuj-zakon-ukrayiny-shhodo-audytorskoyi-diyalnosti/>.

3. Бралатан В.П., Михальчишина Л.Г. Розвиток аудиторської діяльності в Україні із запровадженням міжнародних стандартів аудиту. URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/rozvitok-audytorskoi-diyalnosti-v-ukraini-iz-zaprovadzhenyam-mizhnarodnih-standartiv-auditu.html>.

ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РЕПУТАЦІЮ АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ

*Сахно Л.А., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

Вплинути на рейтинг та життєдіяльність аудиторських фірм можуть будь які фактори, такі як: відбулися значні зміни всередині фірми, поставлено нові стратегічні цілі, змінилися цінності, затверджено нову стратегію роботи з клієнтами, карантинні заходи, тощо. Розглянемо, як в цій ситуації не втратити «обличчя» та залишитись «на плаву».

Особливим інструментом побудови корпоративної культури може виступати ребрендинг. Зміни привернуть увагу не тільки клієнтів, а й співробітників компанії. Це освіжить ідеї і збільшить ефективність результатів колективної роботи.

Сьогодні також соцмережі стали невід'ємним каналом залучення клієнтів як для малого, так і для великого бізнесів. За допомогою соціальних мереж можна створювати фан-сторінки чи групи своєї продукції і запрошувати туди потенційних клієнтів. Якщо будете розміщувати корисну інформацію і проводити конкурси, то зможете задіяти «сарафанне радіо», коли учасники самі почнуть рекламувати вашу продукцію.

Не варто забувати і про такий потужний ресурс, як корпоративний сайт. Більшість із нас шукає інформацію сьогодні в Інтернеті. Саме тому подбайте не лише про якісне наповнення і оформлення сайту, а й про його видимість у пошукових системах. Водночас маркетологи застерігають: не варто розפורшуватися